

ติดตั้งป้ายโฆษณาในที่สาธารณะต้องขออนุญาต ... ครับ !

คดีปกครองที่นำมาฝากกันในฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการติดตั้งป้ายโฆษณาในพื้นที่ที่รัฐไม่ได้ใช้ประโยชน์ มิใช่ให้เส้นทางที่สามารถสัญจรไปมาได้ ซึ่งหลังจากติดตั้งป้ายโฆษณาแล้ว 1 ปี เทศบาลก็มีคำสั่งให้เจ้าของป้ายโฆษณาหรือถอนป้ายดังกล่าวทำให้เจ้าของป้ายโฆษณาไม่พอใจจึงนำคดีมาฟ้องศาลปกครอง

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ คือ ผู้ฟ้องได้ติดตั้งป้ายร้านอาหารและโรงแรมบริเวณสี่แยกไฟแดงมีขนาด 1.20×2 เมตร และ 1.50×3 เมตร ติดตั้งบนเสาไม้เก้ายาว 2.40 เมตร บริเวณสี่แยกซึ่งเป็นที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ และไม่ได้ใช้เป็นทางสัญจรของประชาชน โดยไม่ได้รับอนุญาต

ต่อมาเทศบาลได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดี (เจ้าของป้าย) ถอนป้ายภายใน 15 วัน แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า **มีสิทธิติดตั้งป้ายโดยไม่ต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเนื่องจากมีลักษณะเป็นป้ายชั่วคราวหรือถอนง่ายตามมาตรา 4 และมาตรา 39 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535** ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งแต่ถูกยกอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งห้ามผู้ฟ้องคดีติดตั้งป้ายโฆษณา และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายจากการถอนป้ายของผู้ฟ้องคดี

ประเด็นปัญหาของคดีนี้ก็คือ ประชาชนทั่วไปสามารถติดตั้งป้ายโฆษณาในพื้นที่อันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา 1304 (2) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้หรือไม่

โดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 กำหนดว่า ที่สาธารณะ หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนอกจากที่รกร้างว่างเปล่า และหมายความรวมถึงถนนและทางน้ำ และคำว่า ถนน หมายความว่า รวมถึง ทางเดินรถ ทางเท้า ขอบทาง ไหล่ทาง ทางข้ามตามกฎหมายจราจรทางบก และมาตรา 39 วรรคหนึ่ง บัญญัติ ห้ามมิให้ผู้ใดติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใดๆ ในที่สาธารณะ เว้นแต่ได้รับหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นการกระทำของราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนอื่นหรือรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจกระทำได้ หรือเป็นการวางไว้เพียงชั่วคราว

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อที่ดินบริเวณสี่แยกไฟแดงได้มาโดยการเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินสายภาษี ที่ดินบริเวณดังกล่าวจึงเป็นเขตทางหลวงและมีสถานะเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเป็นที่ดินสาธารณะตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 **มิใช่ที่รกร้างว่างเปล่า** เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำร้องขออนุญาตติดตั้งป้าย ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงชอบที่จะออกคำสั่งห้ามผู้ฟ้องคดีติดตั้งป้ายโฆษณาในบริเวณดังกล่าวและรื้อถอนออกไปได้

และเมื่อพิจารณาขนาดและลักษณะของป้ายโฆษณาของผู้ฟ้องคดีมีลักษณะที่มั่นคงแข็งแรงและติดตั้งไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2549 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน แม้ว่าจะมีการรื้อถอนออกไปในบางช่วง แต่ก็**ไม่ถึงเป็นการวางไว้เพียงชั่วคราว**ตามมาตรา 39 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ที่จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาต ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีอำนาจสั่งห้ามผู้ฟ้องคดีมิให้ติดตั้งป้ายโฆษณาดังกล่าวในที่สาธารณะและสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนภายในเวลา

ที่กำหนดได้ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 656/2556)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับผู้ประกอบการหรือเจ้าของสินค้า ที่จะคิดป้ายโฆษณาในที่สาธารณะว่า แม้จะมีสิทธิเข้าใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะ แต่การใช้สิทธิดังกล่าวนอกจากจะต้องไม่เป็นการขัดขวางการใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชนแล้ว การใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลจะต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย ... ครับ !

นายปกครอง
